

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "
 Helyben házhoz hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

Asszerkesztőség kéziratok visszaadása
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Ál-koldusok.

Azt olvasom, hogy Párisban egy koldus, aki már nyugalomba vágyott, az újságokban eladásra hirdette azt a helyet, ahol kéregetett. A hely, amely a Quartier d'Etoile egyik forgalmas sarkán volt, számos koldus-jelöltnek szemet szurt s így csak természetes, hogy a közzétett hirdetésnek megvolt az eredménye. Kisebbség nagyobb összegeket kinaltak érte és a nyugalomba kívánczó koldus természetesen annak engedte át, aki a legtöbbet adta. Elvégre neki egészen mindegy volt, hogy ki következik utána. A két koldus — a lávozó és az érkező — szempontjából tehát a dolog rendben volna. Igen ám, de nincs rendben az adakozó közönség szempontjából, amelynek már lehuzott és még több izben lehuzandó bőrére kötik az ilyen üzleteket a koldus urak. Persze arról egyik sem tud, hogy a rovásukra milyen üzletkötés történt. Talán észre sem veszik a változást Hisz magának a koldusnak személye nálunk nem játszik szerepet. Mindegyik egyformán rebeg köszönetet a nemes adományért.

Es ezzel a koldulás valósággal bevonult a kenyérkereső pályák sorába. Jövedelmezőség tekintetében nem is az utolsó közöttünk. Vannak koldusok — ezért a

példáért nem kell Párisba fáradnunk — akik naponta megkeresnek annyit, amennyit egy közepes ügyvédi iroda, vagy orvosi praxis jövedelmez. És amellet nem kell lótni-futniok, nem kell a fejüket törniök. Télen ugy beburkolóznak a rongyaikba, hogy kevésbé dideregnek, mint prémesbundás jöltveők.

Ami a táplálkozásukat illeti, szolgáljon jellemzésül egy érdekes eset, amely néhány évvel ezelőtt történt Budapesten.

A Ferenciek terén kéregetett egy béna koldus. Arra ment egy uriaszony s egy pénzdarabot csusztatott a kezébe. És tovább sietett. Csak egy negyed óra múlva vette észre, hogy a koldusnak egy krajcár helyett tévedésből egy husz koronás aranyat adott. Visszasietett a koldushoz és kérdőre vonta, de ez váltig esküdött, hogy egy krajcárt kapott. Az uriaszony nem hagyta annyiban a dolgot és jelentést tett a rendőrségen. Másnap kihallgatták a közelben székelő többi koldust, de ezek nem igen tudtak számot adni arról, hogy mit kapott a szomszédjuk. Lényeges vallomást csak egy öreg koldus asszony tett, aki azt vallotta, hogy az illető koldus azon a kérdéses napon — pecsenyét ebédelt. Ez fontos vallomásnak látszott. De a latszát, mint annyiszor, ezuttal is csalt. A terhelt koldus ugyanis számos

tanuval hitelesen bebizonyította — és ez nem mese! — hogy ő mindennap pecsenyét szokott enni, abban tehát, hogy ő azon a napon pecsenyét evett, senki semmi feltűnőt nem láthat.

Ime, nem kell tehát féltenuk a koldusok gyomrát sem.

Azzal a bűvészlámpással, amellyel olykor sétaura indul a szociológus, érdemes volna egyszer váratlanul bevilágítani a koldusok nagy birodalmába. Ez az átható sugár ugyancsak ijedt arcokat világitana meg. Lenne köztük futkózás, kapkodás, visítás, mankók hajigálása és falábak repülése. A nagy leleplezés ugyancsak sok kárt okozna a hivatásos koldusoknak.

De én azt hiszem, kár lenne a bűvészlámpást ily feladatokra használni. Az ál-koldusok nagy társadalmának megfenyítése nem a társadalomtudós feladata, hanem a rendőrségé.

F. J.

Kossuth Ferencz Bécsben. Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter tegnap magához kérette a függetlenségi párt alelnökeit és velük hosszasan tanácskozott Kossuth ma utazik Bécsbe s ott az utólag nagyon sokat várnak.

„TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

Fohász.

Uram tudom, hogy mindennek felett vagy,
 Hogy jó vagy, szent és irgalom teli
 Ki benned bizik gondod arra oly nagy
 A jó jutalmát, a jóért elnyeri.

És hogy van mégis... hervad egy virágszál,
 Kit bűnnek dere meg nem illetett,
 Ki ragyogóbb volt tiszta napsugárnál
 Az most beteg az ágynak esett.

... fordítsd jóságos irgalmad feléje,
 Legyen belőle ismét rózsaszál,
 A gyenge bimbót elmulás ne érje
 Hisz bizik benned s jóságodra vár.

Véssey Kálmán.

Utazás a férjhezmenés felé.

— Egy kis leány levele. —

Valójában pedig felolvasás. Írta: Hantke Emil.

Dárga Ionka nénikémi!

Egy hangversenyről fogok most neked írni. De azért ne ijedj meg. Nem lesz egy cseppet sem unalmas, sőt a vége még jó is lesz.

A múlt héten a mamával együtt látogatóba voltunk Piroska nénikéknél.

Alig vagyunk ott egy pár napig, képzeld csak el, hogy kivel találkoztunk! No ugyse tudod! Hát a Hidvéghy Bandival! Emlékezel még rá? Hát már hogynem! Hisz egy időben nagyon sokat járt hozzánk és nem minden cézzat nekül. De hogy megismerkedtünk Török főhadnaggyal és az is hozzánk kapott, hát Bardi elmaradt.

Én mindjárt gondoltam, hogy Hidvéghy miért maradt el. De ha valaki annyira gyáva, hogy egy szál főhadnagy elől mindjárt megretirál, hát viselje a következményeit. De meg aztán én leány létemre csak nem mondhattam neki, hogy ne féljen a főhadnagytól!

Elég az hozzá, hogy mi ott elmentünk egy hangversenyre, amelynek tiszta jövedelmét a Veres Kereszt egyet javára szánták. Na

de ez nem olyan lényeges, mint inkább az, hogy ott a concerten Hidvéghy éppen melém került.

Láttad volna csak, hogy meg voltunk mind a ketten lepődve! Hidvéghy különösen, úgy, hogy zavarában szinte hebegett. A műsort is már rég megkezdték, de mi még mindig csak a véletlen találkozásnak örültünk. Végre is erőteljes hang szinte parancsolta, hogy oda figyeljünk.

Megjelent a pódiumon egy cingár barna kis legény és a kezével hadonászva, ahogy csak a száján kifért szavalt, hogy:

„Ha fáradt fejemet
 Le hajtom terhivel
 Te reád gondolva
 Képeddel alszom el.”

Erre Hidvéghy rám néz és azt mondja:
 — Hallotta Clarisse? Ez az ember helyettem beszél!

De én is kész voltam a fellettel:
 — Na maga is különb embereket fogadhatna fel tolmácsnak.

Ugye, hogy jól megmondtam neki?
 De most abba hagytuk a beszélgetést, mert egy igazi énekművésznőben kellett gyönyörködnünk. Jaj, de szépen énekelt! Tudod

A tavaszi idény beálltával

kézimunkák, hozzávalók, rövidárúk, szallag- és csipkediszek, keztyűk, harisnyák, övek, nap és esernyők, fűzők, zsebkendők, kötények, fátjolok. Vidéki rendelvények pontosan eszközöltnak.

ajánlom a n. é. vevőközönség b. figyelmébe dusan felszerelt rakományt a legolcsóbb versenyen kívüli árak mellett u. m.

TÁTRAY GUSZTÁV
 NAGYVÁRAD, Rákóczy-ut 4. sz.,
 Telefon 783. szám.

Hadparancs. A hivatalos lap tegnapi száma megpecsételt monarchiáknak kevés vére, de nagy anyagi áldozattal megszerzett békéjét, a következő császári és királyi kéziratral.

Hadparancs.

Ausztria-Magyarországnak a délkeleti szomszéd országokhoz való huzamosabb ideig megzavart viszonyának tisztázódása, nemkülönben a veszélyeztetve volt határrészek újbóli biztonságát illető meggyőződés immár lehetővé teszi, hogy a fegyveres erő egy részének állományfelállítás céljából behívott tartalékosok újból a nem-tényleges viszonyba visszahelyeztessenek. Nagy megelégedéssel tölti el, hogy a nem-ténylegesek a zászlók alá hívásnak példás módon tettek eleget, valamint, hogy úgy a bevonatnak, mint a lakosság széles régei a helyzet komolyságát helyesen felfogva mindannyian készen voltak a haza javát lelkesen előmozdítani. Legteljesebb elismeréssel fejezem ki mindazon parancsnokságoknak, csapatoknak és intézeteknek, melyek az utóbbi hónapokban, nehéz viszonyok között a szolgálat jelentékenyen fokozott követelményeinek kitartó odaadással és örömmel tettek eleget.

Kelt Bécsben, 1909. évi április hó 14-én.

FERENC JÓZSEF, s. k.

Hogy végleges békét teremtett-e ez a legfelsőbb kézirat, amely szülőknak, hitveseknek, gyermekeknek s az egész országnak örömet hozott, ki tudná azt megmondani. A külső politika egén megint zimankós szellő jelentkezik s nem bizonyos, hogy ez a hadiparancs a békének biztosságát és tartósságát is garantálja. De egy dolog bizonyos. A világ érdeklődésének központjából letűnt a kis Szerbia.

A helyzet.

A helyzet változatlan. Holnap, holnapután Kossuth és Apponyi is Bécsbe utaznak, hétfőn, legkésőbb kedden megkezdődnek a banktárgyalások a két kormány között, egy-két nap alatt befejeződnek és tekintettel az előrelátható

eredményre, a kormány szerdán vagy csütörtökön beadja lemondását.

Tüntető kíséret.

Függetlenségi képviselők abban reménykednek, hogy a király nem juttatja ennyire a dolgot, hanem inkább utasítani fogja az osztrák kabinettet, hogy engedjen valamit s ha ez nem akar, el fogja bocsátani az osztrák miniszteriumot. Ez a feltevés azonban nem valószínű.

Függetlenségi politikusok mégis hisznek benne. És, hogy kimutassák, hogy Kossuth mögött az egész függetlenségi párt sorakozik, az a terv merül föl, hogy Kossuthot bécsi útjára mennél több képviselő kísérje. Kérdés azonban, hogy Kossuth nem fogja-e kérni a szándéknak elejtését, nem akarván, hogy a képviselők tüntetését Bécsben félreértssék.

Kossuth álláspontja.

Akárhogy lesz is, a kormány lemondása — úgy látszik — elmaradhatatlan. Csak az a kérdés, hogy azután mi lesz. Egy Kossuthhoz közel álló politikus így fejtette ki az elkövetkezendőket:

— A kormány lemondása után függetlenségi párttervezlet lesz. Ezen a vezér jelentést fog tenni a helyzetről és ki fogja fejteni a kormány lemondásának okait, egyúttal föl fogja tární, hogy mily alapon lehet a koronával egyetértő politikát csinálni és kérni fogja a koronával való egyetértés fenntartását. Kétségteljesen lehetséges. A párt vagy hozzájárul az ő előterjesztéséhez, vagy nem. Ha tehát hozzájárul, ezen az alapon megcsinálódik a fuzió és megalakul az új kormány. Ha a párt részben vagy egészben ellenzi Kossuth előterjesztését, Kossuth a legmesszebbmenő parlamentáris feltogásnak hódolva, a nemzet ítéletének provokálását fogja bejelenteni. Itéljen a nemzet: helyesli-e a békés munkát, vagy harcot akar az önálló bank miatt.

Sima lefolyás.

Erre azonban valószínűleg nem lesz szükség. A helyzet most az, hogy a függetlenségi

párton Kossuth pozíciója napról-napra nyeregben és tekintélyben. Az emberek megbíznak benne.

Előrelátható tehát, hogy a válság aránylag simán és nagyobb emóciók nélkül fog lefolyni.

A válság kitolása.

A bécsi „Zeit”-ot a magyar helyzetről ekként informálták: A magyar válság, amelynek annyiszor megőcsolták a forgópontját és a végét, tovább tart, a nélkül, hogy a válság megoldásához kötött terminusok betartottak volna. A legtrisssebb késedelmet e kérdésben visszavezethető a király budapesti utazásának megváltoztatására, mert a válságot Budapesten kívánták megoldani. Az volt a terv, hogy a felség még a magyar képviselőház megnyitása előtt Budapestre jön s nyomban megkezdi a vezető államférfiak meghallgatását. A német trónörökös Bécsbe érkezése miatt ez a program változott s az uralkodó csak április végén utazhatik Budapestre s így a döntő tanácskozások, a fogadtatások belenyulnak májusba s így a Wekerle-kormány is később adja be lemondását, mint az kezdetben tervezve volt.

Az ellentétes híradásokkal szemben megállapítható, hogy a kabinet még nem határozta el véglegesen lemondását. Bár, minisztertanács-i jegyzőkönyvben megállapították, hogy a Wekerle-kormány az esetre, ha a két kormány között megegyezés nem jönne létre, beadja lemondását.

A legjobb esetben a Wekerle-kormány április 26-án terjeszthetné be lemondását s a válság megoldása május elején megkezdődhetnék.

A válság gyorsítását akadályozzák a pártvezérek, akik a külügyi és belső helyzetre való tekintettel meg akarják akadályozni a koalíció feloszlását s megegyezést keresnek a bankkérdésben, amelyet, ha megtalálniok sikerült, új formában fentartják a koalíciót s békésen oldják meg a válságot.

Bánffy a Justhék táborában.

Justh Gyula Meránba utazott beteg felátogatására. Előbb azonban meglátogatta Kossuth Ferencet, Holló Lajost és Batthyány Tivadar grófot. Mint értesülünk, Justh Gyula az ő embereivel most markásabbul ragasz-

édes Ilonkám, ha nekem olyan hangom volna . . . hát . . . hát nem tudom, hogy volna.

Kellett volna még egy idevaló urnak is énekelni, de az elmaradt, mert az az ur berekedt. Akkor hallottam, hogy mikor meg nem kellene neki énekelni, akkor meg soha sincs berekedve. Hát csak furcsa természete van neki.

Végre aztán megjelent a koncertek hagyományos frakkos alakja, kéziratot lengetve a kezében. Hosszu, fakó színű alak és mikor meghajtottta magát a közönség előtt, majd felbukott.

Nagy nehezen aztán helyet foglalt. De még én olyan motyogást nem hallottam. Hát Istennek elég hátul ütünk, úgy, hogy akkor elkezdett beszélni, az egészből csak ennyit érttettem:

„Uzás fémenés flé”

Kérem Hidvéghytől, hogy érti?

Azt mondja rá, hogy nem!

Gondoltam tehát, hogy akkor nem is érdemes oda figyelni. De annak a hosszú felolvasónak egy szép fehér szegítő volt a gomblyukában. Ezt mindjárt megirigveltem tőle és úgy következtem, hogy jó állása lehet, ha így késő őszkor is telik neki ilyen drága virágra. De Hidvéghy azt mondta erre, hogy ebből ne következtessek semmit, mert az ilyes-

mit ilyenkor a rendezőség fizeti a szereplőknek.

— Na maga ma belekötne megint mindenkibe — mondom Bandinak.

— Ne csodálkozzék rajta, válaszolt. Tudja saját magamra vagyok dühös, hogy én olyan nagylelkűen, olyan önzetesen adtam a gyávt. Magamon nem bírom ezt megbosszulni, hát epéskedem mindenkire.

— Hallja ez érdekes történet lehet! — adom az ártatlant. Mintha nem is sejtjenem, hogy rólam van szó. — Nem mesélné el nekem, míg az a bácsi ott motyog?

— Eppen magának! — tört ki belőle a keserűség. — Tán hogy esetleg másodmagával mulszanak rajtam!

— Hogy érti azt, hogy másodmagával?

— Hát a főhadnagygyal! Hisz amit halom, már jegybe is vannak!

Kedves Ilonka nénikém! Mielőtt válaszoltam volna így gondolkodtam magamban. Ejha! Most légy okos Klári, mert ha ez a fu megvakul, akkor csakugyan vége mindennek! Ugye, hogy jól gondolkodtam? Erre aztán így válaszoltam:

— Úgy látszik nem egészen jól van informálva, mert meg nem vagyunk jegybe.

— És mi az oka a késésnek, ha nem lesznek indiscret?

— Egy találynak a megfejtése!

Erre a kijelentésemre Bandi eleinte olyan hülyén nézett rám, de aztán a kíváncsiság is, meg a megnyugvás is, szinte egyszerre toglalt helyet az arcán.

— Hát maguk találós meséitől teszik függővé a jegyváltást? Hallja ez érdekes történet lehet. Nem mesélné el nekem, míg az a bácsi ott motyog?

— Lásd én előzékenyebb leszek mint maga és elmondom ezt neki? Mert a szerencsetlen fiu egészen a kezembe jászotta magát. Szinte pörhosszal kezdtem aztán mesélni. — Hát tudja egyszer, mikor nálunk volt Török, egész véletlenül, együtt maradtunk a szobában. Kint a hó esett szépen, csendesen és mi odaálltunk az ablakhoz és onnan néztük egész közelről a szállingózó hópihéket. Annnyira közel voltunk az ablakhoz, hogy az ablaküveg egészen megizzadt. Egyszerre csak a főhadnagy rám néz és ujjával ezt a két betűt írta a megizzadt ablakra: V. C. és utána egy kérdőjelet. Azt hiszem maga is úgy tett volna az én helyemben, mint én. Megkérdeztem tőle, hogy mint jelent az a két betű a kérdőjelel? Ő azonban nem vallotta be, hanem azt mondta, hogy ez olyan valami, a mit nekem kell kitalálni. Képzheteti, hogy mennyit törtétem rajta a fejemet, de nem tudtam kitalálni.

WIKUS

CZUKRÁSZATA ÉS
CSOKOLÁDE GYÁRI LERAKATA
NAGYVÁRAD.

FEKETE SAS PASSAGEABAN

TELEFON 763.

a hadi-erő Csata-asában fog keretekbe formálódni. A kormány 14 táviratot küldött a katonák megnyugtására Mac doniába.

Csak a császárért!

Konstantinápoly, április 16. Az itteni helyőrség katonái nem nevezik magukat többé ottomán csapatoknak, hanem császári csapatoknak s az összes török újságoktól is azt követelik, hogy így nevezzék őket.

Lézadás a tisztak ellen.

Filippopol, április 16. Az éj folyamán Drinápolyban levő tovas és gyalog tüzérezredek legénysége fellázadt az új-török tisztak ellen.

Uj török gyűlés.

Szaloniki április 16. Az új-törökök ülést tartottak melyen részt vettek Enver bég, szerb, görög és bolgár szervezetek képviselői. A nemzeti képviselők megígérték, hogy az új-törököket támogatni fogják a reakció ellen való küzdelemben, az új kormánytól az elismerést megtagadják. Ennek ellenében az új-törökök kötelezték magukat, hogy az új-török kormány kinevezése esetén a nemzetiségeknek autonómiát ad.

A B. M. K. E. mai közgyűlése.

A december hó 20-án alakult Biharmegyei Magyar Közművelődési Egyesület ma tartja meg első évi közgyűlését. A kultúregyesület iránt oly nagy érdeklődés nyilvánul meg minden irányban, hogy a mai ülésen előreláthatólag meg fog jelenni nemcsak Nagyvárad vezető társadalma, de Biharmegyéé is. A kultúregyesületnek tulajdonképen a mai naptól fog kezdődni az élete, a mai napon fogják lerakni azokat az alapokat, melyekre az ország egyik kulturális erőssége fog felépülni. Jelentős eseménye lesz a mai nap a közművelődési egyesületnek. A mai ülésen osztják ki a szerepeket, melyekkel munkába kell kezdeni. A mai napon választják meg ugyanis a különböző szakosztályokat.

tos. Hát nem tud rájönni, hogy a T. L. nem annyit tesz, mint Török Lajos; hanem annyit, hogy Talán Lesz — Van cautió? — Talán Lesz!

— Vagyis ebből a prózai kezdőbetűs kérdésből meg feleletből, hogy V. C. meg T. L. legközelebb az fog kislúni, hogy Várkonyi Claris meg Török Lajos jegyesek. Engedje meg, hogy az első legyek, aki gratulálok.

De már erre dühös lettem arra a mulya Bandira. Hát tényleg olyan rémes csacsi, vagy csak tetteti magát? Már nem is akartam többet szólni hozzá . . . de aztán . . . végső kísérelésként csak úgy oda löktém neki:

— Ha igaz savbő, és valóban úgy a hogy érzi tud gratulálni, úgy akkor elfogadom.

Erre aztán észretét Bandi. Szinte magánkivül lett és olyanforma mozdulatot tett, hogy szinte bizonyos, ha nem concerten vagyunk, hogy rögtön megcsókolt volna. Kitehik tőle. Ehelyett hatatellen nézett rám. Szemből olyan különös fény sugárzott, hogy én kiolvastam abból minden gondolatát.

Ebben a nagy csendben hallom, hogy a felolvasó bácsi nyeresformát motyogott:

— A szerelem oksza veksza mek . . .

De úgy látszik, hogy a sok motyogásban már kiszáradhatott a torka, mert a vizespohár után nyult (ut a felolvasó iszik) . . . és kiitta a vizét.

— Szegény! — mondom Bandinak — egy kis bort is megérdemelne azért a sok motyogásért.

— Igen! de csak olyan göcséji vinkót — mondotta Bandi.

A szakosztályok, bizottságok a társadalom előtt általánosságban ugyan arról nevezetesen, hogy azokban szokott rendszerint elposványosodni az ügy, melynek elintézésével meg van bízva. Ez a felfogás és ez a szabály a Bmke osztályaira nem vonatkozhatik, mert ott minden osztály úgy fog szerepelni mint egy külön egyesület. Külön programja lesz és egy meghatározott irányban fog működni. Az osztályok összessége felett fog ellenőrzési, felügyeleti jogot gyakorolni a Bmke, mint központ.

Az osztályokra nagy munka vár; minden téren haladásra van szükség. Lelkes, kitartó munkára van szükség, hogy a kor kívánalmait minden téren kielégítsük. Hogy a Bmke-nek sikerüljön is fog ez, arra elég garancia Glacz Antal főispán személye, aki oly lelkesen vezeti az egyesület ügyeit, hogy az egyesület működésének eredménytelenül maradnia lehetetlen.

A mai közgyűlés tárgysorozata szürkénél látszik, azonban, hogy nem az, és alapjában véve ennek a határozata a megye teljes képét lesz hivatva megváltoztatni, azt az eredmények fogják megmutatni.

Hogy mennyi idő fog eltelni, míg a Bmke széleskörű programja egészben megvalósul azt előre megállapítani nem lehet. Különben a Bmke működése sohse lesz fölösleges, mert mindenkor lesz Biharmegyében tere újabb és újabb sebek gyógyítására.

Egy év elteltével azonban már látszania kell némi eredménynek. Ebből az eredményből aztán következtetni lehet az egyesület további életképességére.

A mai közgyűlés iránt megnyilvánuló érdeklődés tehát indokolt és hisszük, hogy ma a városháza nagytermét meg fogja tölni azoknak a száma, akik azt akarják, Biharmegye kultur vármegye legyen.

A közgyűlés délelőtt 11 órakor lesz a városháza nagytermében. A tárgysorozat a következő:

1. Elnöki megnyitó.
2. Titkári jelentés.
3. A vagyonmérleg bemutatása.

A motyogó bácsi, úgy látszik, észrevehette, hogy mi egy esppet sem figyelnek őrá, hanem inkább beszélgetnek, mert többször egészen dühösen tekintett rajtuk végig. De Bandi fel sem vette. Odaszólt azért is hozzám.

— Aztán mondja, ha Török kitalálja a váaszt, hozzá menne feleségül?

Képzelted milyen dühös lettem! Ez a kérdés már nem is mulyaság, hanem butaság.

Szerettem volna fellökni ott mellettem. Hát nem akkor v szem észre, hogy a baszon-talan csak kötekedik, mert egész halkán, mielőtt haragom a tetőpontra h-gott volna, mosolyogva mondotta:

— Mert ha nem lesz ellene kifogása, hát én, mire Török a választ meghozná, beszélek a mamával.

Eppen akkor fejezte be a motyogó bácsi felolvasását és a kéziratát mint valami hüvés gyuita a zsebébe. (It a felolvasó sajótén úgy tesz) Micsoda óriási láрма lett. Akik akkor ébredtek fel álmukból, köztük a mama is, azok tapsoltak a legjobban és a nagy tolongásban, zajban nem is vette észre senki, mikor Bandi hátatellen szoritotta a kezemet.

Ezért irtam neked úgy a levelem elején, hogy egy hangversenyfő fogok írni, aminek azonban elég jó vége lesz.

(A felolvasó a közönséghez)

Ha pedig önök nem hiszik el, hogy ez a levél szóról szóra így lett megírva, hát olvassák el majd holnap ezt a levelet, a melyet az a szép kékrubás kisasszony (nagy kört írt le kezével a főzönég feje körül) adott, — holnap fog írni a pénkjének.

4. Igazgató választmány megválasztása.
5. Szakosztályok megalakítása.
6. A vidéki bizottságok megalakításához szükséges közgyűlési felhatalmazás kikérése.
7. A kulturpalota ügyének támogatása.
8. Az országos Közművelődési Tanácsba való belépés.
9. A Magyar Bankkal kötendő pénzkezelési szerződés.
10. Indítványok.

A közgyűlésre külön meghívót nem küldött ki az elnökség s ezért Glacz Antal főispán ezuton kéri az egyesület tagjait, valamint az egyesület iránt érdeklődőket, hölgyeket és urakat egyaránt, hogy a közgyűlésen minél nagyobb számban sziveskedjenek megjelenni.

Háboru a lelkészlak körül.

Farkasházy Zsigmond, mint békeszerző.

A régi 17 és 18-ik századok felekezeti villongása fog ma felelevenedni illetve kenyértörésre kerülni Biharmegye egyik legnépesebb román ajku községében Csarnóházán, Mária Terézia idejében ugyszólván napirenden volt a görög katolikus és görög keleti egyház villongása, ami nem egyszer törvényes beavatkozásra is szolgált okul. Ha ma már nem is olyan formákban fog ez a harc döntésre kerülni, mégis sokkal méltóbb lett volna a felmerült kérdést még ideje korán és feltűnés nélkül elintézni.

Az esetről tudósítók a következőket telefonálja:

Évekkel ezelőtt a megüresedett csarnóházai görög keleti lelkézi helyre egy ottani szegény korsz ember fiát Laszku Pétert választották meg. A megválasztott lelkész, hogy kimutassa hívei iránt érzett szeretetének jelét, kijelentette, hogy ő nem akarja nagy költségbe hajtani a görög keletieket a lelkészlak építése által, miért is megelégszik egy kisebb szabásu lakással is. A községi hívek nagy lelkesedéssel fogadták a lelkész kijelentését és ennek alapján csakhamar fel is épült közmuukával a lelkézi lak.

A választás után azonban a lelkész teljesen megváltozott, úgy hogy a hívek elhidegülték tőle s nem lelkiatyjuknak tekintették hanem ellenfelüknek, s ezért napi rándón volt a torzalkodás a hívek és a lelkész között.

A mult hónapban a lelkész az egyházi tanács tagjai közül azokat, akik nem voltak vele egy véleményen nem választotta be az új tanácsba, hanem olyanokat vett be helyettük, akik nem voltak arra méltók.

Laszku Péter ez után a tanács tagjaival megvetette a lelkézi lakot 12,000 koronáért. A vételt ugyszólván az egész község ellenezte, de mert a tanács így határozott, a lelkész a határozatot foganatosítani akarta. Az egyháznak nem lévén pénze a 12000 koronát Laszku Péter saját tetszése szerint kivetette a görögkeletiekre.

A hívek a fizetést megtagadták s deputációt szerveztek s ezzel Nagyváradon az illetékes forum előtt kérték, hogy változtassák meg a tanács határozatát, már csak azért is, mert az újabb és magas egyházi adó igen nagy terhet róna a községre, de meg a pár évvel ezelőtt épített lelkézi lak tökéletesen megfelelő, mert annak idején a lelkész kívánsága szerint épült fel.

A deputációt nem hallgatták meg, elutasították. A csarnóházai görög keletiek erre azt mondták, hogy ha a lelkész meg nem változtatja eddigi álláspontját, olyan dolgot művelnek amilyen csak nagyon régen történt. A lenyegződés igen burkolt volt és nem is adtak annak híreit. Most azonban a románok pusztvéja után a csarnóházaiak nagy küzdelemmel menesztettek Beznyére Klintok Janos görög katolikus lelkészhez, akit arra kértek, hogy menjen át Csarnóházára és az ottani mintegy 3000 fő-

rög keleti vallásu embert vegve át a görög katolikus egyhába. Klinik János megígérte, hogy át fog menni Csarnóházára.

Amikor híre futamodott a görög keletiek eme tervének, Laszku Péter pártja azonnal megújítja a harci riadót és az eseményeket a görög katolikusoknak tulajdonították. Természetes, ebből olyan állapotok keletkeztek, melyek azonnali elintézését igényelnek.

A döntés napja mára van kitűzve. Ma meg fog jelezni Csarnóházán Klinik János bezneyi lelkész valamint a görög keleti egyház kiküldöttje is, hogy az ügyet valami uton-módon rendezzék. A mai jelentős napra Farkas-házi Zsigmond az élesdi kerület képviselője is Csarnóházára fog utazni, hogy esetleg megteremtse a békét.

A görög keletiek elhatározását nem fogja megváltoztatni a mai tanácskozás, ők ragaszkodnak tovább is a szándékukhoz, miből kifolyólag igen érdekesnek ígérkeznek a fejlemények.

A mai döntésről kedden fogunk beszámolni.

UJDONSÁGOK.

Tájékoztató.

Április 18. A Bihar megyei Közművelődési Egyesület közgyűlése d. e. 11 órakor.

Kérjük igen tisztelt vidéki olvasóinkat, hogy előfizetéseiket mielőbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében e miatt akadály történjen.

Előfizetési felhívás

A tisztességes irodalom pártolása mindaddig üres jelszó marad, míg a közönség akarata tartalmat nem ad neki. Kezdeni kell pedig azal az irodalommal, amellyel mindennap érintkezünk: a hírlapirodalommal.

Százezer koronát jóval felül halad, a második százezerhez közeledik az az összeg, melyet a központi katolikus sajtó támogatására a Sajtóegyesület eddig összegyűjtött. — Ilyen összegre a vidéki sajtó nem számíthat. De arra feltétlenül szükség van, hogy alapítvány helyett előfizetőkben gazdagítsuk azt a sajtót, melyet bátran tehet asztalára a család.

Lapunk a keresztény magyar családok újságja. Mindent megírni, de úgy megírni, hogy ne keljen a lapot szégyenkezve elrejtetni: ezt az elvet már akkor követtük, amikor még a társadalom nagy része nem is sejtette, minő méreg a pornográfia s mily erős harc lesz szükséges annak leküzdésére. A mellett politikai irányunk vezéreszméje a független, keresztény, dolgozó Magyarország. Szent László városában Szent László virágzó Magyarországa lebeg előttünk ideálként.

Kérjük olvasóink támogatását, lapunk hatóságos terjesztését. A kiadóhivatal, melynek vezetését Csávássy Gyula és fia vették át, mindent elkövet a lap megfelelő kiállítására és

pontos szétküldése körül s támogatja a szerkesztőséget nehéz munkájában. A kettősek munkája azonban csak akkor vezethet sikerre ha harmadiknak beáll a munkába a legerősebb fél: a közönség.

A közönségért dolgozunk a közönséggel ehhez kérjük mindnyájunk támogatását.

Lapunk a legolcsóbb a helyi nagyobb lapok közt; előfizetési árai a lap homlokán olvashatók.

A Tiszántul
szerkesztősége és kiadóhivatala.

* Nagyvárad a Bmke örökös tagja.

A Bihar megyei Magyar Közművelődési Egyesület, mely ma tartja alakuló közgyűlését, Nagyvárad város erkölcsi és anyagi támogatását kérte, akként, hogy a város lépjen be az egyesület alapító tagjai közé. A városi tanács véleményezés végett kiadta a kérelmet a 16-számú névnek, aki azon véleményt terjesztette a városi tanács elé, hogy javasolja a közgyűlésnek, miszerint Nagyvárad városa örökös tagul lépjen be 1000 koronával a Bmke-be. Az összeget az 1910. évtől öt évi 200 koronás részletekben fizesse be.

* **Egyházi kinevezések.** Király Ö Felsője Hámán András tiszteletbeli kanonok, maklári esperes plébánost hevesi főesperessé, Torók Kálmán gyöngyös felsővárosi plébánost pedig patai főesperessé kinevezte, s egyúttal a déghi címzetes apátságot, utóbbinak pedig a Szent Benedekről nevezett somogyi címzetes prépostságot adományozta. Bartalos Gyula egri főegyházi gyóntatót és sekrestye-igazgatót pedig az egri főkáptalan tiszteletbeli kanonok-jává nevezte ki Ö Felsője.

* **Temetés.** Nagy részvét mellett helyezték tegnap örök nyugalomra néh Számborovszky Rezsőné hült tetemeit. A temetésen óriási közönség vett részt. Többek között ott voltak Fetser Antal és Lányi József dr felszentelt püspökök. A gyászszertartást Imrik S. Zoltán plébános végezte segédlettel, mely után az impozáns gyászmenet az olasz temetőbe vonult, ahol az áldott lelkű nő porhüvelyeit örök nyugalomra helyezték. A koporsót szíbbnél szebb koszorúk borították. A díszes temetést Weiszlovits Adolf és fia temetkezési intézete rendezte.

* **Gyermeknap.** A gyermekvédő liga nagyváradai fióka választmányja tegnap igen látogatott értekezletet tartott a városháza nagytermében. Az értekezleten Glac Antal főispán előkölt. Az előki megnyitó után dr Edelmán M. nyhért a gyermekmenhely igazgató-főorvosa vázolta nagy vonásokban azokat a szép eredményeket, melyeket a liga eddig elért, s a melyek fokozására a társadalomnak minél nagyobb arányokban kell sikraszállni. Az igazgató-főorvos beszéde után dr Bánóczy Kálmán főispáni titkár, mint a gyermekbarát egyesület titkára mutatta be a május első és második kán tartandó gyermeknap képet. A titkár mindenképp előt hangoztatta, hogy a gyermeknap rendezése úgy kívánja a gyermeknapot rendezni, hogy az által ne legyen a közönség zaklatásnak kitéve, mint Budapesten volt. A gyermeknap első napján katona és cigányzene fogja felb-

resztelni a közönséget. A délelőtt folyamán a hölgyek virágot fognak árusítani. Délutáni jó idő esetén a Bémer-téren nyílt színpad lesz felállítva, melyen kabaré-előadás lesz. Az esti koncerten koncerti előadás lesz, miközben a katonák és több cigányzene fog hangversenyezni. A második napon népnépelely lesz a Rhédey-kertben. Ezen a napon lesz az urnagyűjtés is reggel 8 órától este 6 óráig. Az iskolákban az igazgatók saját beletasuk szerint rendeznek gyermeknapot. A második napot a színházban tartandó díszelőadás kezdi majd be. A program bemutatása után Glac Antal főispán az értekezletet berekesztette.

* **25 év a közszolgálatban.** Kontsek Károly kataszteri főmérnök most töltötte be közszolgálatának 25 éves fordulóját. A köztisztviselésben és szeretetben álló derék tisztviselő, jubileuma alkalmával, kártársai meleg ovációban részesítették. Kedélyes társasvacsorát rendeztek tiszteletére, amelyen mindannyian résztvettek. Székesfehérváron ünnepelték a jubileumát s jókívánataikat tolmácsolták előtte.

* **Ajánlat a város tisztántartására.** Nagyvárad mára már nagyon rászorul, hogy a köztisztaság kérdését valamiképpen megoldja s a mai állapotot rendezze. Köszeghy József városi főmérnök már készítette egy terjedelmes memorandumot az utcák, terek tisztántartására s a házszemet elszállítására vonatkozólag, csak hogy olyan nagy arányú s olyan nagy költséget igényelne, hogy a város polgárainak tetemes megterhelésével lenne csak keresztelhető. Tegnap Jakobi Mór nagyvárad lakos terjesztette be Nagyvárad városához a terjedelmes ajánlatát, amelyben évi 100.000 koronáért hajlandóan nyilatkozik Nagyvárad város köztisztasági ügyét rendezni. Ez összegért a házi szemetet naponként minden házból kihordatná, a burkolt utcákat ambulans rendszer szerint, egyenruhás személyzetével állandóan tisztántartaná s a szemetet naponként kifizetve és elföldelvé a város által kijelölt területen; a parkok tisztántartására külön gondot fordítana; az utcák locsolására 15—18 fogórát beendezné; a havat a főbb utvonatokról elhordatná. Mindezeket az esetben vállalná évi 100.000 koronáért, ha a város 12 évre kötne meg vele a szerződést.

* **Kinevezés.** A nagyvárad kir. törvényszék elnöke dr. Popescu György ügyvéd, nagy-szalontai lakost a nagyvárad kir. járásbíróshoz állandó oláh tolmácsosává nevezte ki.

* **Leesett a szénás szekerről.** Balogh Béa Vitéz-u. 30 sz. a lakos pénteken délelőtt a nagypiac éren hajította szénás szekereit, amikor a szekér kitért a féltre bilint s Balogh a szekér teteféről leesett, fejét oda vágta a gyalogjáró széléhez, úgy hogy eszméletlenül maradt. — Kóponyacsonttöréssel előbb lakására, majd onnan a biharmegyei kórházba szállítottott. A laposa életveszélyes. A baleset körül senkit sem terhelt a felállítás.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ
ÜDÍT-GYÓGYIT

Orvosilag ajánlva. Nagyvárad fő-
lerakat: Friedl és Jörös cégnél

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testhelyet, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

**Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, Influenza**
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint ahogy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenki
„Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvos receptre a gyógyszerár-
ban. — Ár: 500 mg-os csomaglat 4.- korona.

* **A kocsubai gyilkosság** Részletesen ismerítettük a napokban azt a borzalmas gyilkosságot, mely a tenkesi járás Kocsuba községének egy magános házában történt, ahol meggyilkolva találák Urszedán Flóra 60 éves gazdálkodót. A gyilkosság színhe vére dr Hermann Aladár, Vattay József és Kotzó Emil szállottak ki. E kiszállott bíróság a helyszínen több fénykép felvételt eszközölt. A fényképek egyikén a ház teteje látható, azzal a helylyel ahol a gyilkos kötött a lovát, mielőtt az épületbe hatolt volna. Ugyanezen a képen látható az ablak is, mely egy deszkával volt bezárva, s amit a gyilkos eltávolított onnan. Egy másik képen a szoba belsője látszik az ablakkal, mely alatt cifra láda van. Erre lép-t a gyilkos. A szobában nagy magas ágy van, melyben az ágynemű szét van dobva. Egy újabb képen a szoba másik része látszik az az ajtó teteje. Itt fekszik a meggyilkolt Urszedán fején hatalmas ütőek nyomai látszik, nyakán pedig az a vágás, mely életet oltott a. A szoba berendezéséből az tűnik ki, hogy a gyilkossal erős tusát írtett Urszedán. A hulla fektetéséből arra lehet következtetni, hogy Urszedán menekülni akart s e közben ölték meg. A megtartott nyomozás során kiderült, hogy a gyilkosság gyanúja alatt lévő Urszedán János a meggyilkolt fia a gyilkosság napján nem 8 órákor hanem reggel fél 5 órákor ment Kocsubára, és a gyilkosság is ilyen időben történt. A fiu tagad mindent, azonban a körülmények ellene vallanak. A bíróság tegnap vissza jött Nagyváradra s a nyomozás tovább folytatásával Bokor Miklós csendőrmestert bírták meg A gyilkosság gyanúja alatt álló bűntudó ma hozzák be az ügyészségre. A fénykép felvételeket a bíróság az esküdtészeki tárgyaláson fogja bemutatni az esküdtetteknek, hogy minél intenzívebb képet nyerjenek a gyilkosságról.

* **Ajánlat.** Perfekt magyar levelező, az egyszerű és kettős könyvitelben teljesen jártas beszél: magyar, német, román, szerb és horvát nyelven, nős, keresztény uriember állást keres. Címe a kiadóban.

* **A Fekete Sas tényképésze** rövid idő alatt megmutatta, hogy a fővárosban szerzett jó hírneve nem légből kapott frázis, hanem kiváló szakmájának és finom ízlésének méltó elismerése volt, mert várakozáson felüli eredménnyel dolgozik s művészi képei tért hódítanak az elegáns salonokban. Képeinek nagybecsű sajátja, hogy szemléletük nem is fotográfia, hanem eredeti festmény benyomását teszi s a megszólalásig hű alakjaiból megkapó szín és elevenség árad. Felhívjuk a nagyközönség érdeklődését különösen a farsangi szezon béli felvételeire, amikor a villanyvilágításra berendezett műterem előzetes bejelentésre 9 óráig nyitva van.

Ma délelőtt 10-től 1 ig

KATONA ZENE a Pannonia étteremben.
Villás reggeli. Dréher és bajor sör.

* **Tátray Gusztáv** mai hírdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

* **A Kéményseprő.** Inteligens közönségünket bizonyára érdekelné fogja, hogy *Waltz György* néhai Szarvasi Pál püspök ur volt konyhafőnöke Budapesten megvette az országosan ismert *Kéményseprő* vendéglőt. Az Aréna ut és Szondy-utca sarkán levő vendéglő bizonyára rövid idő alatt kedvelt találkozó helye lesz a Budapestre felutazó Nagyváradiaknak is, mert *Waltz György* szakértelme, kedves és figyelmes modora révén Nagyváradon is kedveltségre tett szert.

BENRÁD FEKETE-SAS éttermében és a sörözőkban frissen csapott **MÜNCHENI PAULANER SÖRT** szolgálnak fel.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Vasárnap délután: Aranyvirág, este: Csöppség
Hétfő: Rubin orvos, Nyit pályán, A miniszter előszobájában (Mándoky Béla jubileuma.)
Kedd: Bolond.
Szerda: Tatárjárás, (Pápay Lajos fellépte.)
Csütörtök: Bolond.
Péntek: Boccaccio.
Szombat: Izrael (Beregi Sándor bucsufel-
lépte.)
Vasárnap délután: Hivatalnok urak, este: Elvált asszony.

Mándoky Béla jubileuma.

Az igazi jubileumoknak értéket és lelket nem a sablonos ünnepeltetés, hanem a jubiláns által hosszabb időn át teljesített becsületes törekvés és munka ad. Az ilyen jubileumi ünnepség amig lelkesítő példa, egyben elismerése, méltatása egy hosszú élet fáradhatatlan buzgalmának.

Ilyen jubileumi ünnepségre készül Nagyvárad minden szépért, nemesért lelkesülő közönsége most, mikor *Mándoky Béla* nyugalmazott színművész és színigazgató, a színművészetnél eltöltött 50 éves fordulója alkalmából eljött közzé, hogy Nagyvárad város modern közházának deszkáiról bucsuzzék el attól a közönségtől, amelynek színiügét majdnem három évtizeden át szolgálta.

Egy félszázados nemes munka, ideális törekvés, mindég, így a jövőben is becsülést és elismerést érdemel, mennyivel nagyobb elismerésre érdemes az a férfi, aki a mainál sokkal nehezebb időben szolgálta a magyar színművészetet s nem is mint egyszerű közkatona, hanem a vezér nehéz szerepét töltve be a rögzös pályán.

Nagyvárad városának színészete összeforrt *Mándoky Béla* nevével, egyéniségével. Huszonnyolc évet töltött Nagyváradon s ez idő nagyobb részében, két ízben is mint igazgató vezette a nagyváradai színészetet. Ezek az idők a nagyváradai színészet történetének aranylapjain vannak feljegyezve.

Az öreg, koporsó raktárrá degradált fabódé sokat mesélhetne azokról a fényes művészi estékről, amikor *Mándoky Béla* társulatával gyönyörködtette s nevelte Nagyvárad mindég bőséges publikumát s mesélhetnének arról a lelkes művész csapatról, amely *Mándokyval* élén *Traversz Istvánt*, *Benedek Gyulát*, *Erzsi Ferenczet*, *Foltényi Vilmost*, *Dalnoky*, *Dalnokynét*, *Mándokyné Morzsányi Emmát*, *Folinusz Aurélt*, *Szombathelyit*, *Gyenes Lászlót*, *Lassy Vilmost*, *Szatmáry Árpádot*, *Szabó Basdít*, *Foltényinét*, *Török Rózsát*, *Nyilvay Irmát*, *Krecsányi Saroltát*, *Kocsis Irmát*, *Csékny Linát*, *Konti Józsefet* stb. stb. egy táborban lelkesítette az igazi művészi szépért.

A jubileum hangulatához nem illik a gáncs, távol áll tőlünk, hogy a mai színészeket és színészetet nyennel megbántani akarnánk, de a közönség ízlése más s a színigazgatóknak és színészeknek ehhez kell alkalmazkodnia.

Elmúltak azok az idők, mikor *Mándoky* opera személyzetet tarthatott s egy nyári szezonban telt színpadon előadhatta *Ernárut*, *Márthát*, *Traviátát*, *Z idónót*, *Trobadurt*, *Faustot*, *Huayady Lászlót*, *Borgia Lukréciát*, *Szevillai borbélyt* stb.

S ezen szép időknek emléke *Mándoky Béla* nevéhez fűződik az ő buzgalma, fárado-

zása, művészi lelkének az igaz szép iránti fogékonysága emelte évtizedekkel ezelőtti országos hírvé a nagyváradai színészetet.

Illik és méltó Nagyvárad város közönségéhez, hogy most, midőn már Nagyvárad színészete a régi fabódéból díszes tehér palotájában talált meleg otthont, elismerésével ünnepelje félszázados jubileumán *Mándoky Bélát* bucsuzása alkalmából.

Hogy ez az ünnepelés fényes és szeretetteljes lesz, arra elég kezesség Nagyvárad bálás közönségének az igazi érdem iránt mindig tapasztalt elismerése.

* *Mándoky Béla* holnap hétfőn bucsuzik el a Szigligeti színházban Nagyvárad város közönségétől, abból az alkalomból, hogy most tölti be színpadra lépésének ötvenedik évét.

Két régi pompás dramolettet választott a jubileumi előadásra: »A miniszter előszobájában« és »Robin orvos«-t. A közönség ma már kevésbé ismeri e darabokat, mert régen nem adták a nagyváradai színpadon. Mindkettőben igen jó szerepe van *Mándokynak*. »Robin orvosban« *Gerich Dávidot*, »A miniszter előszobájában« pedig *Knábe Farkas* 80 éves dijnokot játsza a jubiláns.

A két dramolett között *Marton Manó* hírlapíró nagy tetszést aratott »Nyit pályán« című darabját adják.

Társadalmunk vezető férfiai, élükön *Glac Antal* főispánnal és dr *Hoványi Géza* színiügyi bizottsági elnökkel, odaadással fáradoznak, hogy a jubileumi előadást igazi ünneppé tegyék. Díszes ezüst koszorúval fejezi ki elismerését úgy a színiügyi bizottság, mint Nagyvárad közönsége, a szintársulat tagjai pedig babér koszorút nyújtanak át. Azonkívül zajos ovációkra készülnek.

Előadás után *Mándoky Béla* tiszteletére bankettet rendeznek, — á la carte — amelyen bárki részt vehet. (Vid—)

* **A harmadik Csöppség** Három Csöppség Erdélyi igazgató olvasformát trétát csinált, mint mikor a golya duplázza meg az ajándékot. Hármast iker Csöppségünk is kadt s az *Elza Gusztai* háboruba bevonult harmadik hadakozó félnek *Dósi Nusi* is. *Dósi Nusi* játékában többször feltűnt már, hogy drámai szerepben is megállja a helyét; hogy egyebet ne mondjunk, az *Erkészlány* címszerepében igen közel járt a naiva szerepkörhöz. Tegnapi fellépése is ezt bizonyította, a mit operett szerepeiből ugyis tudtunk, hogy énekes szerepeinek sikerét drámai alakító képességgel támogatja. A Csöppségben is egészen jól meg állotta helyét, bár érzett játékán, hogy idegen szerepkörben mozog. A közönség, mely kíváncsi volt az ünnepelelt operett primadonnára a naiva szerepben, csaknem teljesen megőrlötte a színházat s pompás virágajándékokkal lepte meg a harmadik Csöppséget.

<p>ANTIQUARIUM Rákóczi-út 10. NAGYVÁRAD. BENKÓ Mindenféle könyvet olcsón ad és vesz.</p>
--

TÁVIRÁTOK.

A tatabányai tifusz.

Tatabánya, április 17. A tifusz egyre jobban terjed. A tegnapi nap folyamán újabb halálozás történt. A csendőrséget meg kellett erősíteni, mert a lakosság ostromolni kezdte a kórházat. A tifusz a szomszédos községbe is átlépett.

Kistóffy a királynál.

Bécs, április 17. Kristóffy ma kihallgatáson volt a királynál. A kihallgatás egy teljes óráig tartott. Ezt a hirt eddig nem cáfolták meg.

Kaas Ivor nagybeteg.

Budapest, április 17. Kaas Ivor báró a jeles publicista nagybeteg. A legutóbbi hetekben meghűlt és tüdőgyulladást kapott. Tegnap három egyetemi tanár konziliumot tartott a beteg felett s a helyzetet igen komolynak mondták. A nagybeteg bárót tegnap meglátogatták Zichy Aladár gróf, Mailath Károly, gróf Molnár János, stb.

KÖZGAZDASÁG.

A gabonatözsde határidői

— Délután 4 órakor. —

Budapest, április 15

Buza május	50 kilogrammonként	11.60
Buza okt.	—	10.38
Rozs okt.	—	8.96
Zab májusra	—	—
Zab okt.	—	7.04
Tengeri máj. 1909.	—	6.85
Tengeri jul.	—	6.69

Ertéktözsde.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, április 15

Osztrák hitelrészvény	—	631.25
Magyar hitelrészvény	—	748.—
Leszámitoló bank	—	743.75
Rimamurányi	—	561.50
Osztrák-m. államvasuti részv.	—	692.25
Közuti vasut	—	552.—
Városi villamos vasut	—	269.—

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktözsde 1909. április 15

Magyar arany járadék 4 száz.	—	111.50
Magyar koronajáradék 4 száz.	—	93.25
Magyar koronajáradék	—	82.75
Magyar földteherment. kötvény 4. sz.	—	240.—
Horvát-szlavon földteherment. kötvény	—	95.50
Osztrák járadék papirban	—	186.—
Osztrák járadék ezüstben	—	145.—
Osztrák járadék aranyban	—	97.25
Osztrák korona járadék	—	99.—
1860. osztr. államsorsjegyek	—	116.50
Osztrák magyar bankrészvény	—	197.50
Magyar hitelbank-részvény	—	150.25
Osztrák hitelbank-részvény	—	730.—
Magyar hitelrészvény	—	748.—
London vista	—	631.50

A szerkesztésért felelős

Dr. VUCSKICS GYULA.

NYILTTÉR.

Alkalmos olvasmányok a nagybőjtre!

Dr. Prohászka Ottokár

székésfébfvári püspök urnak legutóbb megjelent nagy-szabású műve:

Elmélkedések az evangéliumról.

E kiváló mű finom bibliapapírra van nyomva s kis 8-adrót alakban 736 oldalra terjed.

Ara vászonkötésben 8 kor., bőrkötésben 10 kor.

Kapható Buzárovits Gusztáv könyvkiadóhivatalában Esztergomban.

Ugyanott kapható az illusztris szerzőnek eddig megjelent többi nagybeesű műve is, ugyancsak:

Isten és a Világ. Különös tekintettel a természet-tudományokra. Második kiadás. Nagy 8-adrét, 250 oldal. Ara füzve 2 kor. 40 fill., kötve 3 kor. 40 fill.

A keresztény bűnbánat és bűnbocsánat. A budapesti m. kir. tudományegyetemen hittani kara által a Horváth-féle jutalommal kitüntetett pályamunka. Második kiadás. Nagy 8-adrét, 325 oldal. Ara füzve 4 kor., kötve 5 kor.

Föld és Ég. Kutatások a geologi és theologia érintkező pontjai körül. Harmadik kiadás. Nagy 8-adrét 462 oldal. Ara füzve 6 kor., kötve 7 kor. 50 fillér.

Dominus Jesus. Nyolc konferencia, melyet a budapesti egyetemi templomban tartott dr. Prohászka Ottokár. Második kiadás. 8-adrét, 118 oldal. Ara füzve 1 kor. 20 fill., kötve 1 kor. 80 fillér.

A diadalmas világnézet. Második kiadás. Nagy 8-adrét, XII és 292 oldal. Ara füzve 4 kor., kötve 5 kor. 20 fill.

Egybe ajánlom a fűző urak becses figyelmébe dusan berendezett és nagyválasztéku szent kép, rózsafűző és imakönyv raktáramat a legjutányosabb árak mellett.

Mutatvány küldeményeket választás végett, valamint minta-képeket kívánatra szívesen küld

Buzárovits Gusztáv

könyvkiadóhivatala, könyv- és műkereskedése
Esztergomban.

FOGAK!!

Ép gyökerek bennhagyásával, műveszi kivitelben szápadlás nélkül is készít **kitűnő hirt** **nevű**

Fogműtermében

őzv. **Dr. Deákné**

Nagyvárad, Kossuth-u. 2.
(Fekete Sással szemben.)

1627—1909. sz.

Árverési hirdetés.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottságának f. évi április hó 8 án tartott közgyűlésében 315—4582, 337—4229, és 448—4421. kgy. szám alatt hozott határozatai alapján az üresedésbe jött árvászéki ülnöki, elnökhelyettesi, az újvárosi kerületi tisztiorvosi, a II-od rendőralkapitányi és egy irnoki állás, illetőleg ezek betöltése folytán esetleg üresedésbe jövő egyéb állásoknak betöltése céljából pályázatot hirdetek.

A betöltendő állások és pedig:

1. Az árvászéki ülnöki-elnökhelyettesi állás évi 4200 korona fizetés és 800 korona lakpénz.
2. A kerületi tisztiorvosi állás évi 2600 korona fizetés és 600 korona lakpénz.
3. A II-od alkapitányi állás évi 2600 korona fizetés és 600 korona lakpénz és
4. Az irnoki állás évi 1400 korona fizetés, 500 korona lakbérilletményel és nyugdíjjogosultsággal van egybekötve.

Ezek az állások, valamint az ezek betöltése folytán esetleg megüresedő egyéb állások

a folyó évi május hó 13-ik napján megtartandó rendes havi közgyűlésen választás után fognak betöltetni.

Az 1883. évi I. t-c értelmében a szabályszerűen felszerelt pályázati kérvények méltóságos Glac Antal főispán urhoz, mint a kijelölt választmány elnökéhez címzve, a polgármesteri hivatalhoz (városház I. em. 4. sz.) a folyó évi május hó 8-ik napjának d. u. 5 órájáig annál is inkább benyújtandók, mivel a később beadott vagy nem kellőn felszerelt pályázati kérvények figyelembe nem vétendők.

Nagyvárad, 1909. április hó 15-én.

Rimler Károly,
polgármester.

Két

jö házból való fiu

tanulónak fizetéssel

felvétetik

a Szent László nyomdában.

Közgazdasági Bank Részv.-társ.
Nagyvárad, Teleky-utca 10 szám.

Telefon 742 sz. Postatakarékpénztár 20161 sz.

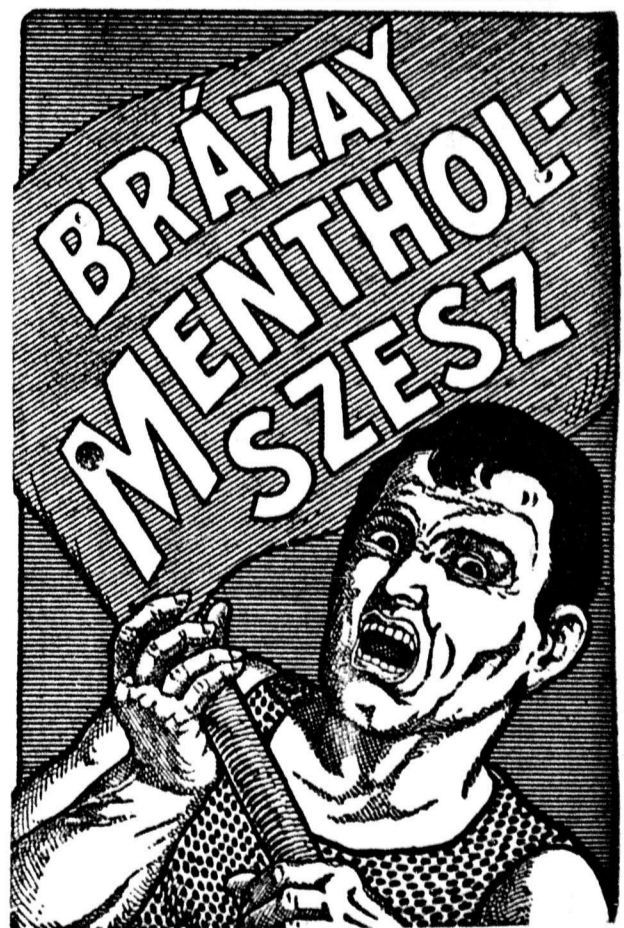
Betétek után tiszta

5%

kamatot fizet.

Az élet minden bajában legjobb segítség

és legmegbízhatóbb háziszer a

ERŐSIT! SEGIT! MEGOV!

Egy üveg ára 40 fillér.
Kapható mindenütt.

:: Impregnált ::

gazdasági magvak

a m. kir. vetőmagvizsgáló állomás ólomzárjával ellátva minden zsák. Legmagasabb csira képesség és aranka mentességről szavatolunk.

Mauthner-féle

Vetemény magvak.

Virág magvak, — pázsit mag

Mezei János és Társánál

Nagyvárad, Szt. László-tér.

:: Nagyvárad Takarékpénztár épület. ::

Telephon: 249. szám.

Hirdetések

felvételnek
a kiadóhivatalban.

Senki se mulassza el

házát, kerjéjét lugasszőlőkkel díszíteni. Minden, még a leghidegebb éghajlatoknak is teljesen megfelelő koránérő csemege és lugasszőlő oltványokkal szolgálhatunk igen finom fajokból, teljesen kifogástalan prima minőségben a Riparia alanyon oltva.

50 darab egy postacsomag.

KESZLETÜNK:

Borfajok:

1000 db Fehér burgundi	500 db Kecsecesű fehér
1500 > Leányka	600 > Madelaine angevine
2500 > Mézes fehér	400 > Francentali
8000 > Olasz rizling	2500 > Passatutti
3500 > Rulandi	700 > Musc. C. S. Fiacre
1000 > Musc. de Bordel.	300 > > Csaba gyöngye
1700 > Tramini	600 > > Dr. Robert Hogg
1000 > Veltelini	800 > > front. rouge
4000 > Oporto	5000 > > Hamburg blanc
3600 > Musc. Ottonel	1600 > Malakoff Usum
3000 > Kövidinka	1000 > Szeremi zöld
3500 > Mustos fehér	1300 > Meriot

Csemege és lugasszőlőfajok.

8000 db Chasellas blanc
3000 > > rouge
1000 > > font. rouge
700 > > Besson
800 > > imp. rouge
1500 > > Tokaji angevine
500 > > Negropont
500 > Ezeréves Magyarország emléke
500 > Kossuth Lajos.

Fischer és Társai

faiskolák és szőlőoltvány-telepek
NAGYENYED, (Alsófehér m.)

A Biharmegyei

Takarék pénztár

zálogháza

május hó 5-én

árverést tart.

Kéretnek a felek zálogjegyeik rendezésére.

GRÜN EMÁNUEL

könyvkötő

műhelyét május 1-én áthelyezi a Zöldfa-utcába, özv. Kurländerné házába.

Tötös Mihály

Épület és díszmü bádogos mester

:: Bethlen-utca 36. szám. ::

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget hogy épület és díszmü bádogos munkáim mellett eltölgadök teljes fürdő berendezéseket, szökőkútakat és vízvezetéseket saját rezerváival, ugyszintén házaknak egész éven át jókarban tartását.

Nagyobb vállalatnál költségvetéssel díjtalanul szolgálók.

Helybeli és vidéki telefon száma 386. Ugyanott két tanuló felvétetik.

ORGONA HANGOK

legterjedelmesebb ima-ének-könyv 910 énekkel. Minden alkalomra kiváló szép éneket tartalmaz. Ára díszes kötésekben aranyfűzővel 3—4—5 kor. Égi orgonavirágok 554 énekkel 2.40. Megrendelhető MOLNÁR JÓZSEF kántornál KUN-SZENT-MIKLÓSON.

Pénz.

Olcsó

tőketörlesztéses kölcsönt

10—75 évre folyósít, ugyszintén régi drágább kamatu kölcsönöket kicserél, convertál a lehető legrövidebb idő alatt.

Házak, szőlők, földbirtokok

örök árban való adás-vételét vagy bérletét a legsikeresebb eredményel közvetít.

Földbirtokok parcellázását

saját költségére elvállalja és financirozza.

Faludi Ignác,

olt takarékpénztári titkár.

bankbizományi és hitelforgalmi iroda

Nagyvárad, Mészáros-utca.

Telefon szám 424.

Félix gyógyfürdő.

■ Téli és nyári gyógyhely Nagyvárad mellett. ■

Európa leggazdagabb forró kénes hőforrás, víz hőfoka 50° Celsius. Gyógyjavallat fürdő alakjában, csusz (reuma) és köszvény ellen. Női betegségeknel, idült méh és petefészek gyulladások, méh-hurut, medencebeli sejtiszövetlob és izzadmányoknal. Ivógyógymód alakjában, idült gyomorbántalmaknál, makacs székrekedésnel, máj és epehólyag betegségeknel, sárgaság és epeköveknel, meglepő gyógyhatás Tükör, kád, mór, szénsav és Iszap fürdők.

1908 évben 8600 állandó fürdővendég.

Állandó fürdőorvos, állandó gyógytár, 250 kényelmes lakó szoba, kitünő vendéglők, jutányos étlap árak, állandó elsőrendű cigány zene, vasárnaponként katonazene, tenisz pálya, gondozott sétautak 200 holdas park. Május 1-től 16 vonat közlekedik naponta. Posta, távirat, interurban telefon.

Curtaxe és zenedij nincs! — Prospektust küld az igazgatóság!

Üvegfestészet, edzési műterem, üvegcsiszolóda
és tükörgyártó telep.

Neumann Károly

Nagyvárad, Teleki-u. 1.
a Kereskedelmi és Iparkamara palotájában.

Művészies kivitelű templomablakok tervezése és készítése, üvegedzés, arannyal és ezüsttel is.

Diszüvegezés, címerfestészet, Üvegcsiszolás, rézfoglalatok, modern kirakat és kávéházi berendezések.

Tükörborítások, pecsétes régi tükrök újraöntése.

Árjegyzék, tervrajzok díjmentesen.

Alapított 1850.

Alapított 1850.

Van szerenésém a n. é. gazdaközönségnek ajánlan
a legkittünőbb

vető-magvaimat.

Valódi eredeti kitüntetett
takarmányrépa-fajokat.
Obendorfi kerek sárga;

Mamuth óriás hosszú vörös, ecken-
dorfi olajbogyó sárga palackalaku
hosszu.

Allamilag vizsgált, arankamentes, magyar
lucerna, stiriái vörös löhere.

Pázsit diszfű vegyülék.

Angol perje muhar, bükköny, paprika-
köles, kendermag, kék mák, dug hagy-
mák, cukor-cirok

Gazdálkodó és kereskedő urak figyelmét felhívom
jutányos áramra.

A legjobb konyhakerti virágmagvak és gumók.

A t. gazdaközönség b. megrendeléseit a leg-
nagyobb készéggel várva maradok

kiváló tisztelettel:

Dell'Ortó Károly

magkereskedése a „Zöld Koszoru”-hoz.

NAGYVÁRAD, Szent László-tér.

Képes árjegyzéket kívánatra bérmentve küldök.

Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan telje-
síték csomagolási költség nélkül.

Vas és rézbutorok

Rézdiszes vaságyak,
gyermek ágyak, mos-
dós talok, sodrony
ágy betétek a leg-
szébb kivitelben, —
helyszűke miatt a
legolcsóbb árban
kaphatók

Kohn Adolf

vaskereskedőnél

Nagyvárad, Kossuth-u. 10.

Tudja már?

Nagyságos asszony!

hogy a legjobb fűzők

Izsák Lidia

fűzőkészítőnél kaphatók

NAGYVÁRAD, NAGY SÁNDOR-UTCA 2. SZ.

Nevetséges olcsó árak!

UJ! UJ! UJ!

SPRINGER és JANOWSKY

mindennemű díszítő és butorra való
:: paszományok készítői ::

Fővárosi ízlés! Olcsó árak!

Modern munka!

!! Költségvetések díjtalanul! !!

Nagyvárad, Teleky-utca 11. sz.

HERKULES MOTOR VÁLLALAT
BUDAPEST V. VACZI-UT 30.

ELISMERT LEGHIRESEBB
CSÉPLŐKÉSZLETEK
TELJES JÓTÁLÁSSAL

ÜZEMBEN
BÁRMIKOR
MEGTEKINT
HETŐK.

ELSŐRENDŰ
SZIVÓGÁZTELEPEK
ÜZEMKÖLTSÉG.
LŐERŐ ÓRÁNKINT
KB. 1½-2 FILLÉR
ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA.
ÁRJEGYZÉK INGYEN.

Egy szép ujonnan épített villa
eladó.
Értekezni lehet a
Belvárosi Takarékp. nál (Rákóczi-ut.)

Legbiztosabb és legmegbiz-
!! hatóbb nyaraltatás !!

A nagyérdemű közönség b. figyelmébe
ajánlom, hogy szörmeáruikat, téli öltö-
nyöket, függönyöket, szőnyegetek stb.
nyaraltatás végett csakis szakmabeli
egyéneknél méltóztassanak elhelyezni,
hol kívánatra bármikor felmutatható
legyen, a nyaralások tisztán kezelve,
gondozva és kijavítva annak idején
haza szállítatom. A raktárom s üzle-
tem a károk ellen biztosítva van, azért
kérem a nagyérdemű közönség szives
bizalmát. Tisztelettel

ZIMÁNYI ANDRÁS
szücs mester.

Színház-u. 4. sz. Dr. Adorján Emil ház.

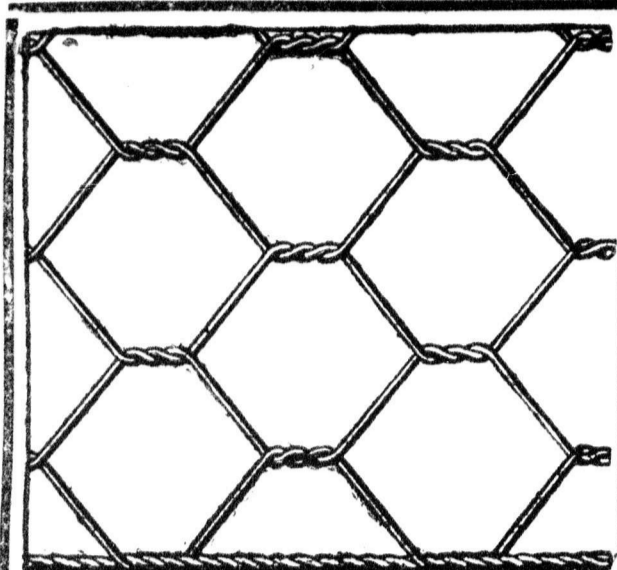
Vas megye vasuti állomás.

Köszegen,

Dr. Dreiszker J
VIZGYÓGYINTÉZETE ÉS SANATORIUMA

egész éven át nyitva. Rendszer: Priesnitz-Winternitz és Kneipp. Az intézet körül
van véve gyönyörű fenyves parkkal, közelében a legszebb séták. Tiszta szobák,
kittünő ellátás, gondos orvosi felügyelet. Gyógykezeltetnek: ideg-, gyomor-, bél-,
máj-, vesebajok, csuzos bántalmak, bőrbajok, különösen lupus Based w-kór, agy
és gerincbajok, hűdésék stb. alkalmaztatik. Szénsavas fürdő, napfürdők, villanyos
masszage, hízaló kura. Napi ár 10 korona, ebben bennfoglalatik: lakás, 3 szovi ét-
kezés, villanyozás, masszage, rendes orvosi gyógykezelés és kiszolgálás. Üdülők és
lábadozók is felvétetnek napi 8 koronáért.

Prospektust ingyen küld:
az Igazgatóság.

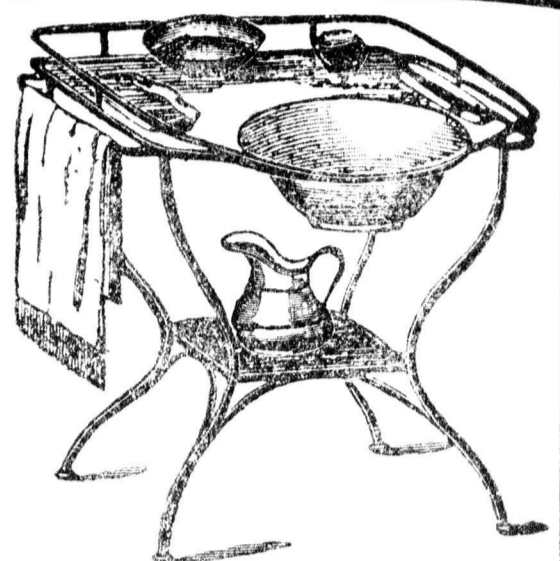
KERITÉS FONATOK

cinneze nagyválasztékban különböző vastagság méreteken 1 □ méter 40 :: fillértől feljebb. ::

Réz- és vasbutorok, mozdó asztalok teljesen felszerelve, márványlappal legolcsóbban

Tarsoly és Risztó

vaskereskedésében N.-varad, Rakóczi-ut. Telefon 390

Házi kenyér!

A legjobb házikenyér
fehér, félféher és barna, továbbá tiszta rozskenyér ma a

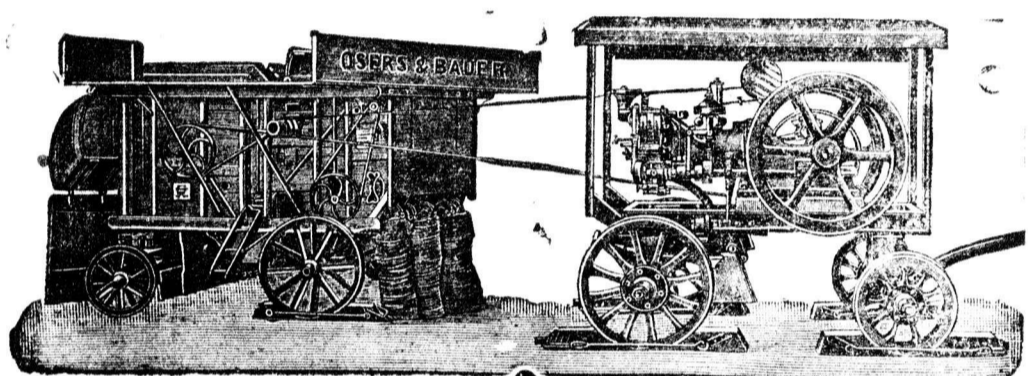
legolcsóbb
:: árban kapható ::
KERT-UTCA 6. SZ.
SCHÖN LIPÓT péküzletében.
1 kiló kitünő házikenyér 15 kr.
!! Minden kenyér házhoz szállítatik. !!

Házi kenyér! Házi kenyér!

OSERS és BAUER kizárólagos motorgyár

— WIEN, XX. Dresdnerstrasse 81—83/a. —

Magyarországi fióktelep: BUDAPEST, Podmaniczky-utca 18.

BENZIN-LOKOMOBILOS cséplőszerelvények a legszolidabb kivitelben.

BENZINMOTOROK.

S IVÓGÁZMOTOROK.

A jelenkor legolcsóbb üzemreje 2—3 fill. üzemköltség óra- lóerőnkint Több száz telep üzemben. — **Elsőrendű szolid gyártmány!** — Kedvező fizetési feltételek. Költségvetés és árjegyzék ingyen. Benzinlokomobilos cséplőszerelvényeink a többek között a következőknek t-kinthetők meg üzemben:

Schlosser János, Szaszvesszős, 8 HP cséplőszerelvény. Pap Antal Magyar-Boros-Boesard, Gyulafehérvár mellett, 8 HP cséplőszerelvény. Bacilla Miklós, Szentjánoshegy, Nagyszében mellett 10 HP cséplőszerelvény. Faff Mihály, Felső-Bajom, 4 HP cséplőszerelvény. Nussbaum Áron, Bethlen-Szent-91. Miklós, 4 HP cséplőszerelvény. Dóczy János, Csikszerecs, 10 HP cséplőszerelvény. 1—26

Kiadó lakások!

Nagy Sándor-utcán építés alatt álló kétemeletes házban egy 6 szobás, három 5 szobás, egy 4 szobás, egy 3 szobás és két 2 szobás modern lakás és egy nagyobb világos pincehelység **1909. nov. 1-től kiadó.**

Értekezhetni: **SZTARILL FERENC**
:: építész irodájában. (Emke-épületben). ::

Pártoljuk a helyi ipart!

Tanulók felvételnek

Telefon 491. szám

Eredeti saját gyártmányú ESSLINGENI FAREDŐNYÖK

Acéllemez görredőnyök, vasszerkezeti munkák, vasrácsok, tűzhelyek, sirkerítések, csavarárúk, épület vasalások stb.

kizárólag **Szántó Dezső** mű- és épület lakatosnál

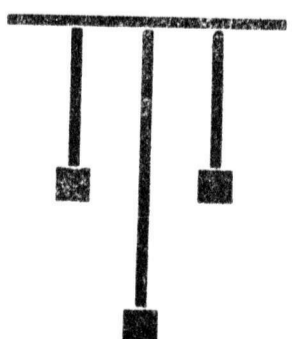
Szent János-utca 25. szám ■ Versenyképes árajánlattal szívesen szolgálók.

Pártoljuk a helyi ipart!

Tanulók felvételnek

Telefon 491. szám

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni arról, hogy a **Farkas László** cég alatt 16 évig fennállott vas és szerszám-üzletet a mai napon megvettem, s azt **Farkas László utóda** cég alatt törvényszékiileg bejegyeztettem, annak vezetésével **FARKAS LÁSZLÓ** urat megbíztam. Amidőn ezt a n. é. közönség b tudomására hozom, örömmel hivatkozom azon régi ismerettség és bizalomra, amit már a nagy közönség jogelődöm Farkas László személyéhez kötött, s kérem azt a jövőben is céggemmel szemben fenntartani. Szíves támogatásuk ellenében előre is biztosítom a t. vevőközönséget, hogy legfőbb törekvésemet fogja képezni, hogy úgy az áruk kitünő minősége, mint pontos és gyors kiszolgálása, de különösen olcsó árain megállapításával, valamint raktáram dus felszaporításával teljes megelégedésüket kiérdemeljem.

Becsés pártfogásukat kérve vagyok

teljes tisztelettel

Farkas László utóda cég,

Farkas László cégvezető

Bartos H. és Tsa

Rákóczi-ut.

A tulajdonos halála miatt az összes áruk potomáron lesznek elárulítva.

!! Berendezés eladó !!

Helyiség szerződéssel együtt azonnal kiadó.

FORMENTHOL

Kéz- és lábizzadás ellen

a legjobb szer

Hűsít!

Szagtalanít!

Ára 80 fillér.

Kapható az »ARANYAS« gyógyszertárban
Nagyvárad, Szent László-tér.

MAGYAR BANK

részvénytársaság NAGYVÁRADON Fekete-Sas palota.

Üzletfeleink érdekében egy nagyobb fővárosi jelzálogbankkal állandó összeköttetésbe lépve, abban a helyzetben vagyunk, hogy

nagyváradai házakra,

továbbá Biharmegyében levő földbirtokokra kedvező feltételek mellett

10, 20, 25, 40 vagy 50 éves

törlesztéses kölcsönöket adhatunk.

Már bekebelezett 6 százalékos vagy ezt meghaladó kamatozó kölcsönöket

olcsóbb kamatu

törlesztéses kölcsönre bélyeg- és illetékmentesen átváltoztatunk.

Mindenemű felvilágosítással intézetünk jelzálog osztálya készségesen szolgál.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA

Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 3. szám.

Művek

folyóiratok, hírlapok,
vonalzatok,
gazdasági nyomtatványok,
egyházi, községi
és egyéb
hivatalos nyomtatványok,
körlevelek,
levélborítékok.

Elvállal és készít:

izléses kivitelben
mindennemű

nyomdai munkákat

jutanyos árak mellett.

Videki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Levélfeljek,

számlák, falragaszok,
báli meghívók,
tanrendek, étlapok,
naptárak,
palackfeliratok,
névjegyek,

gyászlapok

stb. a nyomdai szakba
vagy nyomtatványok
készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok

raktára.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

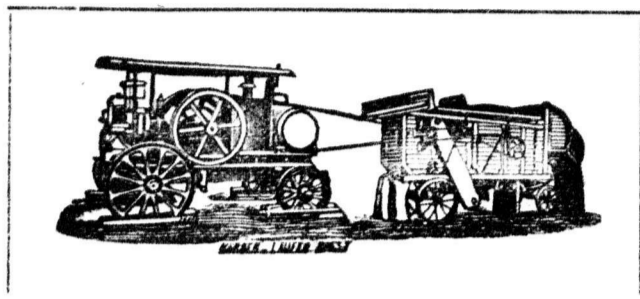
**MEGLEPŐ,
SZINTE CSODÁLATOS
GYÖGYEREDMÉNYEK**

**PAPTAMASI
LITHIUM-GYÖGYVIZ**

gyomor-, vese-, hólyag- és
bélbántalmaknál, valamint
asthma, bronchiale, kösz-
vény és húgysavas diathe-
sis eseteiben.

Kapható **Wurst Bertalan**
fűszer, csemege- és ásványvíz ke-
reskedésében N. Várad Rákóczi-ut 7.

Hille nyersolaj- és szivógáz-motorok

Üzemköltség
óra- és lóerőnként
1 fél fillér.

Benzin-, világítógáz- és villammotorok.

Benzin- és
nyersolaj- lokomobil cséplési
célókra

Sugár Lajos

Budapest V., Lipót-körut 17. sz.

Cipők! Kalapok! A legtartósabb
: kivitelben! :
Leitner Lázár cégnél Zöldfa-utca.

KERTI-SZERSZÁMOK

ásó, lapát, gereblye, kapa, csákány készen benyelezve. Metsző ollók,
hernyózó ollók, szőlő- és virágpermetezők legolcsóbban szerezhetők be:
TARSOLY és RISZTÓ vaskereskedésében **Nagyvárad, Rákóczi-út.**

NEUMANN M. cégnél

cs. és kir. ud-
vari szállító **Nagyvárad (Kishidő.)**

Kizárólag saját készítményű férfi- és női ru-
hák készen és mérték után óriási választé-
kben kaphatók. — Városi és vidéki telefon.

Megérkeztek LEITNER MARTON céghez

a téli idényre óriási választékban a legújabb di-
vatu batizsottok, (Mideira) fehér és színes ruhavász-
nak, pique, zefir, csipkekelmék hozzávaló diszkekkel.
Szép és divatos ruha, blouz-selymek, poulpin, grena-
din és nyári kelmék.

Szép kép keretet készítenek olcsón és gyorsan
— **SZICHTA TIVADAR** üveg kereskedésében —
Kossuth utca 2.

Ugyanott szép porcellán és üveg szervizek,
nagy választék alpacca és China ezüst evő-
eszközökben.

Aki a szép fehérműt szereti, adja azt
és vasa-
lásra a **Gőzmosóda és vegytisztító gyárba,**
NAGYVÁRAD, Gilányi-utca 5-7. (Saját gyártelep.)
Vegyileg tisztítanak férfi- és női felső ruhák, egyen-
ruhák, kelmék, kézimunkák, szőnyegek. Kívánatra a
mosni való ruháknak a gőzmosóda kihordói által bár-
bannon elvitelnek és pontosan hazaszállítanak.
Városi és vidéki telefon 398.

PREIS R., ágynemű raktára **NAGYVÁRAD, Kossuth-u. 12.**

Intézeti ágyneműk, paplan, madrac, szalma-
zsák mértékre és készen kapható az ágynemű
raktárban Kossuth-utca 12. sz. Fosztott toll
: : állandóan raktáron. : :
PREIS R.

Üdülőknek! Az összes keresettebb kül- és belföldi
ásványvizek állandóan friss töltésben.
Kirándulóknak! Naponta friss tea-vaj, liptói-turó,
sajtók, szalámi és lottiprágai sonka,
legelőnyösebb árakon beszerezhető.

Friedl és Jörösnél
Szent László-tér és Kert-utca sarkán.

Harmos János Naponta 3-szor
: : pékmester : : friss sütemény.
NAGY-VÁRAD,
: : Uri-utca. : : Sütések elfogadtatnak.

Czipóth Ferenc

Pannonia vendéglős kelemes teli kertjé-
ben és éttermeiben kitűnő italok és éte-
lekről gondoskodva van. Mindennap zene.

Hölgyek figyelmébe!! Vajda és Róna

Csinos blousok 98 kr.-tól kezdve — cignél —
Kitűnő szabású aljak 3-50 „
Izléses pongyolák 2-98 „ **Nagy-Várad,**
— Rendkívül árleszállítás! — : Szent László-tér. :

Fűszer és csemege üzlet
Adorján palota. Színház-u. 4. szám.

Friss tea-vaj. 1 liter Vacuum petróleum
11 kr. Kívánatra házhoz szállítatik.

Wohl Albert.

Legjobb varrógépek, kerékpárok, besze-
lőgépek kaphatók

— **Kalenda János cégnél** —
NAGYVÁRAD, Szent László-tér
(a Holdas-templom mellett.)
Ugyanott szakszerű javító műhely. — Telefon 245.

Pál Sándor épület, portál- és
műbutorasztalos.

Készítenek bármilyen mű dolgokat pontos és szak-
szerű kivitelben a legbiztosabb árak mellett.
Rákóczi-ut 10. szám. (Stern-palota.)
— Szaniszló-utcai oldalon. —

A Kispiac téren
KEPES DEZSŐ óra, ékszer és
látvány-üzleté-
ben a legolcsóbban lehet órát,
ékszer és látvány-üzleté-
állás mellett. Ugyanígy elismert
legolcsóbb bevásárlási forrás min-
denféle zseb-, fali- inga- álló és
ébresztő órákból, optikai cikkekből
és china ezüst tárgyakból.
Szíves pártfogást kér.

KEPES DEZSŐ Nagyvárad, Kispiac-tér.